

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

29 MEI 1998

WETSVOORSTEL

**tot opheffing van artikel 1395 van het
Burgerlijk Wetboek**

WETSVOORSTEL

**betreffende de procedure inzake
wijziging van het
huwelijksvermogensstelsel**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **THIERRY GIET**

(1) Samenstelling van de commissie, zie pagina 2.

Zie:
- 102 - 1995 (B.Z.) :
– N° 1 : Wetsvoorstel van de heer Van Belle.
– N° 2 : Amendementen.
Zie ook :
– N° 4 : Tekst aangenomen door de commissie.
- 156 - 95/96 :
– N° 1 : Wetsvoorstel van de heren Duquesne en Michel.

(*) Vierde zitting van de 49de zittingsperiode

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

29 MAI 1998

PROPOSITION DE LOI

**abrogeant l'article 1395
du Code civil**

PROPOSITION DE LOI

**relative à la procédure
de la modification du
régime matrimonial**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)

PAR
M. **THIERRY GIET**

(1) Composition de la commission, voir p. 2.

Voir:
- 102 - 1995 (S.E.) :
– N° 1 : Proposition de loi de M. Van Belle.
– N° 2 : Amendements.
Voir aussi :
– N° 4 : Texte adopté par la commission.
- 156 - 95/96 :
– N° 1 : Proposition de loi de MM. Duquesne et Michel.

(*) Quatrième session de la 49ème législature

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft deze wetsvoorstellen besproken op 19 en 20 mei 1998. De subcommissie van de commissie voor de Justitie heeft over deze wetsvoorstellen een advies uitgebracht, dat in bijlage is opgenomen.

BESPREKING EN STEMMINGEN

De regering dient de amendementen nrs. 1 tot 4 in (Stuk nr. 102/2) die ertoe strekken de artikelen 2 tot 5 van het wetsvoorstel nr. 102 te vervangen door de bepalingen vervat in het werkdocument dat de regering tot besluit van de werkzaamheden in de subcommissie heeft ingediend (zie het bijgevoegde verslag van de bespreking in de subcommissie).

*
* *

De heer Jean-Jacques Viseur dient een *sub-amendement nr. 5* in (Stuk nr. 102/2) op amendement nr. 2 van de regering, dat een paragraaf 5 wil toevoegen in het voorgestelde artikel 1395. Het amendement biedt aan de overlevende echtgenoot de mogelijkheid de procedure voort te zetten wanneer een van de echtgenoten overlijdt tijdens de procedure en meer bepaald na de persoonlijke verschijning van beide echtgenoten voor de rechtbank. De overlevende echtgenoot zou ook beroep kunnen instellen tegen de beslissing waarbij de homologatie wordt geweigerd.

De heer Van Belle is van oordeel dat het zou moeten volstaan dat de partijen voor de notaris de nodige akten hebben laten opstellen om de procedure te kunnen voortzetten.

De vertegenwoordiger van de minister acht de minimale waarborg van een verschijning voor de rechtbank noodzakelijk.

- (1) Samenstelling van de commissie :
Voorzitter : de heer Duquesne (A.)

A. — Vaste leden	B. — Plaatsvervangers
C.V.P. HH. Vandeurzen, VanOverberghe, Verherstraeten, Willems.	C.V.P. Mevr. Creyf, Mevr. D'Hondt, HH.Didden, Leterme, Mevr. Verhoeven.
P.S. HH. Borin, Giet, Moureaux.	P.S. HH. Biefnot,Dallons, Eerdekens, Minne.
V.L.D. HH. Dewael, Van Belle, Verwilghen.	V.L.D. HH. Chevalier, De Croo, van den Abeelen, Versnick.
S.P. HH. Landuyt, Vandenbossche.	S.P. HH. Delathouwer, Vande Lanotte, Van der Maelen.
P.R.L.- HH. Barzin, Duquesne.	P.R.L.- Mevr. Herzet,
F.D.F.	F.D.F. HH. Maingain, Simonet.
P.S.C. Mevr. de T'Serclaes.	P.S.C. HH. Beaufays, Viseur.
V.B. H. Laeremans.	V.B. HH. Annemans, De Man.
Agalev/H. Lozie	Agalev/H. Decroly,
Ecolo	Ecolo Mevr. Schüttringer

C. — Niet-stemgerechtigd leden

V.U. H. Bourgeois.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ces propositions de loi les 19 et 20 mai 1998. La sous-commission de la Justice a rendu un avis sur ces propositions de loi, avis que l'on trouvera en annexe du présent rapport.

DISCUSSION ET VOTES

Le gouvernement présente les amendements n°s 1 à 4 (Doc. n° 102/2) tendant à remplacer les articles 2 à 5 de la proposition de loi n° 102 par les dispositions figurant dans le document de travail que le gouvernement a remis en conclusion des travaux au sein de la sous-commission (voir en annexe le rapport de la discussion en sous-commission).

*
* *

M. J.-J. Viseur présente un *sous-amendement (n° 5 - Doc. n° 102/2)* à l'amendement n° 5 du gouvernement tendant à ajouter un § 5 à l'article 1395 proposé. L'amendement vise à permettre au conjoint survivant de continuer la procédure de modification au cas où l'un des époux viendrait à décéder pendant le déroulement de la procédure et, plus particulièrement, après la comparution personnelle des deux époux devant le tribunal. Le conjoint survivant pourrait également interjeter appel de la décision refusant l'homologation.

M. Van Belle estime qu'il devrait suffire que les parties aient fait établir les actes nécessaires devant notaire pour pouvoir poursuivre la procédure.

Le représentant du ministre estime qu'il est nécessaire de maintenir la garantie minimale que constitue la comparution devant le tribunal.

- (1) Composition de la commission :
Président : M. Duquesne (A.)

A. — Titulaires	B. — Suppléants
C.V.P. MM. Vandeurzen, Van Overberghe, Verherstraeten, Willems.	C.V.P. Mme Creyf, Mme D'Hondt, MM.Didden, Leterme, Mme Verhoeven.
P.S. MM. Borin, Giet, Moureaux.	P.S. MM. Biefnot,Dallons, Eerdekens, Minne.
V.L.D. MM. Dewael, Van Belle, Verwilghen.	V.L.D. MM. Chevalier, De Croo, van den Abeelen, Versnick.
S.P. MM. Landuyt, Vandenbossche.	S.P. MM. Delathouwer, Vande Lanotte, Van der Maelen.
P.R.L.- MM. Barzin, Duquesne.	P.R.L.- Mme Herzet,
F.D.F.	F.D.F. MM. Maingain, Simonet.
P.S.C. Mme de T'Serclaes.	P.S.C. MM. Beaufays, Viseur.
V.B. M. Laeremans.	V.B. MM. Annemans, De Man.
Agalev/M. Lozie	Agalev/M. Decroly,
Ecolo	Ecolo Mme Schüttringer.

C. — Membres sans voix délibérative

V.U. M. Bourgeois.

De heer Barzin spreekt zich uit in dezelfde zin. Een wijziging van het huwelijksvermogensstelsel is geen akte *mortis causa*.

*
* *

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

De amendementen nrs. 1 tot 5 worden eenparig aangenomen. Zij vervangen de artikelen 2 tot 5 van het wetsvoorstel nr. 102.

In het voorgestelde artikel 1395, § 2, derde lid, wordt een materiële vergissing rechtgezet : de woorden «de ambtenaar bedoeld in het tweede lid» worden vervangen door de woorden «de ambtenaar bedoeld in het eerste lid».

Het gehele wetsvoorstel wordt eenparig aangenomen. Bijgevolg vervalt het toegevoegde wetsvoorstel.

De rapporteur,

De voorzitter,

T. GIET

A. DUQUESNE

M. Barzin fait sienne cette observation. La modification du régime matrimonial n'est pas un acte à cause de mort.

*
* *

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 1 à 5 sont adoptés à l'unanimité. Ils remplacent les articles 2 à 5 de la proposition n° 102.

Une correction matérielle est apportée à l'article 1395, § 2, alinéa 3, proposé : les mots «l'officier visé à l'alinéa 2» sont remplacés par les mots «l'officier visé à l'alinéa 1er».

L'ensemble de la proposition est adopté à l'unanimité. La proposition de loi jointe devient dès lors sans objet.

Le rapporteur,

Le président,

T. GIET

A. DUQUESNE

BIJLAGE

VERSLAG

NAMENS DE SUBCOMMISSIE VAN DE
COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE (1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **THIERRY GIET**

DAMES EN HEREN,

De subcommissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 4 december 1997, 22 januari en 5 mei 1998.

I. INLEIDENDE UITEENZETTINGEN VAN DE INDIENERS VAN DE WETSVORSTELLEN

A. Wetsvoorstel tot opheffing van artikel 1395 van
het Burgerlijk Wetboek (Stuk nr. 102/1)

De procedure van wijziging van het huwelijksvermogensstelsel tijdens het huwelijk, ingevoerd bij de wet van 14 juli 1976, is in tegenstelling tot de formaliteiten voor het aangaan en het wijzigen van een huwelijkscontract vóór het huwelijk, bijzonder zwaar.

Vanuit de rechtspraktijk werden dan ook een aantal voorstellen gedaan om die procedure te vereenvoudigen. In dit wetsvoorstel werd een suggestie van professor Baeteman overgenomen.

Weliswaar bestaat er naast de gewone procedure van wijziging van het huwelijksvermogensstelsel, "grote" procedure genaamd, een vereenvoudigde, "kleine" procedure, maar deze laatste is slechts van toepassing in een beperkt aantal gevallen, opgesomd in artikel 1394, laatste lid, van het Burgerlijk Wetboek.

(1) Samenstelling van de subcommissie :
Voorzitter : de heer Vandenbossche (D.)

A. — Vaste leden

C.V.P. H. Vandeurzen,
P.S. H. Giet,
V.L.D. H. Verwilghen
S.P. H. Vandenbossche,
P.R.L.- H. Barzin,
F.D.F.
P.S.C. H. J.-J. Viseur,
V.B. H. Laeremans,
Agalev/H. Lozie
Ecolo

ANNEXE

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA SOUS-COMMISSION DE
LA COMMISSION DE LA JUSTICE (1)

PAR
M. **THIERRY GIET**

MESDAMES, MESSIEURS,

La sous-commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions des 4 décembre 1997, 22 janvier et 5 mai 1998.

I. EXPOSÉS INTRODUCTIFS DES AUTEURS DES PROPOSITIONS DE LOI

A. Proposition de loi abrogeant l'article 1395 du
Code civil (Doc. n° 102/1)

La procédure de modification du régime matrimonial au cours du mariage, instaurée par la loi du 14 juillet 1976, est particulièrement lourde, contrairement aux formalités afférentes à la conclusion et à la modification d'un contrat de mariage avant le mariage.

Une série de propositions ont dès lors été faites sur la base de la pratique juridique afin de simplifier cette procédure. La proposition de loi à l'examen reprend une suggestion du professeur Baeteman.

S'il existe, parallèlement à la procédure ordinaire de modification du régime matrimonial, appelée «grande» procédure, une «petite» procédure simplifiée, cette dernière ne s'applique qu'à une série limitée de cas, qui sont énumérés à l'article 1394, dernier alinéa, du Code civil.

(1) Composition de la sous-commission :
Président : M. Vandenbossche (D.)

A. — Titulaires

C.V.P. M. Vandeurzen,
P.S. M. Giet,
V.L.D. M. Verwilghen
S.P. M. Vandenbossche,
P.R.L.- M. Barzin,
F.D.F.
P.S.C. M. J.-J. Viseur,
V.B. M. Laeremans,
Agalev/M. Lozie
Ecolo

Bijvoorbeeld bij overgang van een stelsel van gemeenschap van goederen naar een stelsel van scheiding van goederen, maar ook bij inbreng van een eigen goed in de gemeenschap, moet de grote procedure worden gevolgd.

In de meeste gevallen gaan aan de wijzigingsakte dan ook de volgende formaliteiten vooraf :

- een boedelbeschrijving van alle roerende en onroerende goederen en van de schulden van de echtgenoten;
- een regeling van de wederzijdse rechten van de echtgenoten.

Al deze akten moeten voor een notaris worden verleden.

Zij moeten samen met de akte houdende wijziging van het huwelijksvermogensstelsel aan de rechtbank van eerste aanleg ter homologatie worden voorgelegd. Daartoe moeten beide echtgenoten samen en in persoon in raadkamer verschijnen.

Deze homologatieprocedure houdt een aantal nadelen in die niet opwegen tegen de eventuele voordelen. Ze betekent een zware belasting voor de rechtbanken en griffies en gaat gepaard met aanzienlijke kosten voor de partijen. De verplichting om in persoon te verschijnen levert eveneens problemen op, zowel voor personen die ziek of bejaard zijn als voor echtgenoten die een beroep uitoefenen. Al deze bezwaren wegen des te meer nu in de praktijk blijkt dat slechts 1% van de wijzigingsakten niet wordt gehomologeerd.

Een bijkomend probleem is dat de homologatieprocedure volgens de jurisprudentie van het Hof van Cassatie niet kan worden voortgezet na het overlijden van een van de echtgenoten, omdat in dat geval de volgehouden wil van beide echtgenoten niet meer kan worden nagegaan. Het Hof wordt daarin echter niet door alle rechtbanken gevolgd, wat leidt tot onbillijke toestanden en rechtsonzekerheid.

Vraagtekens moeten ook worden geplaatst bij de noodzaak van de homologatie. Er wordt op gewezen dat de belangen van het gezin of van de kinderen en de rechten van derden erdoor worden veilig gesteld. In weerwil daarvan is de homologatie nochtans niet vereist wanneer vóór het huwelijk een huwelijkscontract wordt gesloten. Diezelfde belangen en rechten worden bovendien ook op een andere wijze beschermd. Ten aanzien van de kinderen uit een vorig huwelijk kan artikel 1465 van het Burgerlijk Wetboek worden ingeroepen en de derden zouden, indien

C'est ainsi que la grande procédure doit être suivie en cas de passage d'un régime de communauté de biens à un régime de séparation de biens, mais également en cas d'apport d'un bien propre dans la communauté.

Dans la plupart des cas, l'acte modificatif est dès lors précédé des formalités suivantes:

- un inventaire de tous les biens meubles et immeubles et des dettes des époux;
- un règlement de leurs droits respectifs.

Tous ces actes doivent être passés devant un notaire.

Ils doivent, conjointement avec l'acte portant modification du régime matrimonial, être soumis pour homologation au tribunal de première instance. Les époux doivent comparaître à cet effet ensemble et en personne en chambre du conseil.

Cette procédure d'homologation présente un certain nombre d'inconvénients qui sont sans commune mesure avec ses éventuels avantages. Elle entraîne une lourde charge pour les tribunaux et les greffes et est généralement très coûteuse pour les parties. L'obligation pour les parties de comparaître en personne pose également problème, que ce soit pour les malades ou les personnes âgées ou pour les époux qui exercent une activité professionnelle. Tous ces inconvénients sont d'autant plus difficilement acceptables qu'il s'avère, dans la pratique, que 1% seulement des actes modificatifs ne sont pas homologués.

Qui plus est, selon la jurisprudence de la Cour de cassation, la procédure d'homologation ne peut se poursuivre après le décès de l'un des époux, étant donné qu'il n'est plus possible, dans ce cas, de s'assurer de la persistance de la volonté des époux. La Cour n'étant toutefois pas suivie par l'ensemble des tribunaux, il en résulte des injustices et une réelle insécurité juridique.

Il convient également de s'interroger sur la nécessité de l'homologation. Il est fait observer que, de cette manière, les intérêts du ménage ou des enfants ainsi que les droits des tiers sont sauvegardés. En revanche, l'homologation n'est pas requise lorsqu'un contrat de mariage a été conclu avant le mariage. Ces mêmes intérêts et droits sont en outre sauvegardés d'une autre manière. A l'égard des enfants issus d'un précédent mariage, l'article 1465 du Code civil peut être invoqué et, si la loi ne prévoyait pas de régime particulier, les tiers pourraient introduire une action

de wet niet in een bijzondere regeling zou voorzien, de gemeenrechtelijke *actio pauliana* kunnen instellen, ook na de periode van een jaar na de bekendmaking van de homologatiebeslissing in het *Belgisch Staatsblad* waarbinnen zij thans kunnen opkomen wegens bedrieglijke benadeling van hun rechten.

Uitgaande van de regel dat de echtgenoten in principe vrij hun huwelijksovereenkomsten regelen, wordt daarom voorgesteld artikel 1394 van het Burgerlijk Wetboek aan te vullen met een bepaling naar luid waarvan de boedelbeschrijving evenmin vereist is "wanneer een wijziging van de boedel wordt doorgevoerd, zonder dat het huwelijksvermogensstelsel zelf wordt gewijzigd, op voorwaarde dat de regeling van de wederzijdse rechten vaststelt tot welke boedel een goed behoort en in welke boedel het wordt ingebracht." Met die bepaling wordt onder meer de inbreng van een onroerend goed door een van de echtgenoten beoogd.

Daarnaast wordt de opheffing voorgesteld van de homologatieprocedure bepaald in artikel 1395 van het Burgerlijk Wetboek. De indiener voegt er evenwel aan toe dat hij bereid is ter zake van de openbaarmaking het wetsvoorstel van de heren Duquesne en Michel te steunen.

B. Wetsvoorstel betreffende de procedure inzake wijziging van het huwelijksvermogensstelsel (Stuk nr. 156/1)

Zoals het wetsvoorstel dat hierboven werd toegelicht, beoogt ook dit wetsvoorstel een vereenvoudiging van de procedure inzake wijziging van het huwelijksvermogensstelsel, alsook de afschaffing van de homologatieprocedure. Het heeft evenwel een ruimere draagwijdte.

Ten eerste zou alleen nog een boedelbeschrijving moeten worden opgemaakt wanneer de wijziging de vereffening van het vorige stelsel tot gevolg heeft, zonder dat daarbij het verwarring stichtende onderscheid wordt gehanteerd tussen een wijziging *in* en een wijziging *van* het huwelijksvermogensstelsel.

Vervolgens stemt het wetsvoorstel de procedure van openbaarmaking bij wijziging van het huwelijksvermogensstelsel af op die welke geldt voor de huwelijksakte zelf (zie artikel 76, 10°, van het Burgerlijk Wetboek). Dat wil zeggen dat een uittreksel uit de wijzigingsakte in de registers van de burgerlijke stand zou worden overgeschreven.

Tenslotte wordt voorgesteld de eindakte die wordt opgemaakt na de homologatie van de wijzigingsakte, en die eigenlijk geen nut heeft, af te schaffen.

paulienne de droit commun, même au terme d'une période d'une année après la publication de la décision d'homologation au *Moniteur belge*, période au cours de laquelle ils peuvent actuellement intenter une action pour lésion frauduleuse de leurs droits.

Partant du principe selon lequel les époux règlent en principe librement leur contrat de mariage, il est dès lors proposé de compléter l'article 1394 du Code civil par une disposition aux termes de laquelle l'inventaire n'est pas non plus requis «lorsqu'une modification est apportée au patrimoine sans que le régime matrimonial soit lui-même modifié, à condition que le règlement des droits respectifs établisse à quel patrimoine un bien appartient et à quel patrimoine il est apporté.» Cette disposition vise notamment l'apport d'un bien immeuble par l'un des époux.

Il est en outre proposé de supprimer la procédure d'homologation prévue par l'article 1395 du Code civil. L'auteur ajoute toutefois qu'il est disposé, en ce qui concerne la publicité de l'acte, à soutenir la proposition de loi de MM. Duquesne et Michel.

B. Proposition de loi relative à la procédure de la modification du régime matrimonial (Doc. n° 156/1)

Tout comme la proposition de loi commentée ci-dessus, cette proposition de loi vise à simplifier la procédure de la modification du régime matrimonial et à supprimer la procédure d'homologation. Elle a toutefois une portée plus large.

Tout d'abord, en cas d'adoption de la proposition de loi, les parties ne devront plus faire procéder à un inventaire que lorsque la modification entraîne liquidation du régime existant, plus aucune distinction, qui prête à confusion, n'étant faite désormais entre une modification *au* et une modification *du* régime matrimonial.

Ensuite, la proposition de loi vise à harmoniser la procédure de publicité prévue en cas de modification du régime matrimonial avec celle applicable à l'acte de mariage même (cf. art. 76, 10°, du Code civil). Cela signifie qu'en cas d'adoption de la proposition de loi, un extrait de l'acte modificatif devrait être transcrit dans les registres de l'état civil.

Enfin, la proposition de loi vise à supprimer l'acte final qui est établi après l'homologation de l'acte modificatif et qui n'a, en fait, aucune raison d'être.

II. BESPREKING

A. Eerste bespreking

De vertegenwoordiger van de minister verklaart dat de regering voorstander is van een zekere rationalisering van de procedure van wijziging van het huwelijksvermogensstelsel.

Ter bescherming van derden moet evenwel voorbehoud worden gemaakt bij het voorstel om de kleine procedure uit te breiden tot die gevallen waarbij alleen een wijziging *in* het huwelijksvermogensstelsel wordt aangebracht, zonder dat het stelsel zelf wordt gewijzigd. De grote procedure zou meer bepaald behouden moeten blijven voor de overdracht van een eigen goed van een van de echtgenoten naar het eigen vermogen van de andere echtgenoot. Een dergelijke overdracht zou immers gepaard kunnen gaan met een overwaardering van het goed ten voordele van de echtgenoot-schuldenaar.

De belangrijkste wijziging die wordt voorgesteld betreft evenwel de afschaffing van de homologatieprocedure. De vertegenwoordiger van de minister herinnert eraan dat de homologatieprocedure er niet alleen toe strekt de rechten van derden veilig te stellen maar ook de belangen van het gezin of van de kinderen. Het gaat om belangen die *in concreto* moeten worden afgewogen. Die belangenafweging kan het best door de rechtbanken gebeuren. Ook het toezicht op de naleving van de bepalingen van dwingend recht of van openbare orde en op de toestemming van beide echtgenoten wordt het best verzekerd door de rechtbanken. Homologatie door de rechtbanken geeft derden tevens de mogelijkheid in de procedure tussen te komen.

Wat de voorgestelde openbaarmaking via de registers van de burgerlijke stand betreft, rijst de vraag of ze effectiever zal zijn dan een publicatie in het *Belgisch Staatsblad* en of ze geen inbreuk op het privéleven uitmaakt. Er zij ook op gewezen dat thans in het kader van de kleine procedure geen publicatie vereist is.

Een lid stemt in met de vereenvoudiging zoals die in de wetsvoorstellen wordt voorgestaan.

Hij herinnert eraan dat de voorzichtigheid waarmee de wetgever in 1976 tewerk is gegaan wellicht te verklaren is door het feit dat de aan de echtgenoten geboden mogelijkheid om hun huwelijksvermogensstelsel te wijzigen revolutionair kon worden genoemd, zoals in de toelichting bij het wetsvoorstel nr. 156 terecht wordt onderstreept. Bovendien was de positie van de langstlevende echtgenoot vóór de hervorming van het erfrecht van de

II. DISCUSSION

A. Première discussion

Le représentant du ministre déclare que le gouvernement est partisan d'une certaine rationalisation de la procédure de modification du régime matrimonial.

Dans le souci de protéger les tiers, il convient cependant de formuler des réserves quant à la proposition d'étendre la petite procédure aux cas qui visent uniquement à modifier une clause du régime sans modifier le régime proprement dit. La grande procédure devrait être maintenue, notamment pour l'apport d'un bien propre par un des époux au patrimoine de l'autre époux. Un tel transfert pourrait en effet s'accompagner d'une surévaluation du bien au profit de l'époux-débiteur.

La principale modification qui est proposée concerne toutefois la suppression de la procédure d'homologation. Le représentant du ministre rappelle que la procédure d'homologation vise à sauvegarder non seulement les droits de tiers mais aussi les intérêts de la famille ou des enfants. Il s'agit donc d'intérêts qui doivent être évalués concrètement les uns par rapport aux autres. Idéalement, ce sont les tribunaux qui devraient procéder à cette évaluation. De même, ce sont les tribunaux qui seront le mieux en mesure de contrôler le respect des dispositions impératives ou d'ordre public ainsi que le consentement des deux époux. L'homologation par les tribunaux permet également aux tiers d'intervenir dans la procédure.

En ce qui concerne la publication par les registres de l'état civil, la question se pose de savoir si elle sera plus effective qu'une publication au *Moniteur belge* ou si elle ne constitue pas une atteinte à la vie privée. Il convient également de faire observer qu'aucune publication n'est actuellement requise dans le cadre de la petite procédure.

Un membre souscrit à la simplification proposée par les auteurs des propositions de loi.

Il rappelle que la prudence dont le législateur a fait preuve en 1976 s'explique probablement par le fait qu'il pouvait être considéré comme révolutionnaire, de permettre aux conjoints de modifier leur régime matrimonial, ainsi que le soulignent à juste titre les développements de la proposition de loi n° 156. La situation du conjoint survivant était en outre encore très précaire avant la réforme, en 1981, des règles de droit successoral qui la régissaient, ce qui

langstlevende echtgenoot in 1981 nog zeer precair, wat het gevaar voor bedrieglijke benadeling groter maakte.

De afschaffing, voor zoveel als mogelijk, van de vereiste van een boedelbeschrijving ligt in de lijn van eerdere hervormingen, zoals die van de procedure van echtscheiding door onderlinge toestemming, waarvoor eveneens niet langer een boedelbeschrijving verplicht is.

Ook de homologatieprocedure kan volgens de spreker worden afgeschaft. Men moet vandaag constateren dat ze nog nauwelijks leidt tot weigering van de homologatie en dat de periode van een jaar waarover de schuldeisers beschikken om op te komen voor hun rechten geen effectieve bescherming biedt.

Door die afschaffing wordt bovendien het probleem van het overlijden van een van de partijen tijdens de procedure opgelost. De spreker merkt ten slotte op dat het paradoxaal zou zijn dat een gewoon huwelijkscontract niet zou kunnen worden gewijzigd zonder homologatie, terwijl personen die een samenlevingscontract wensen te sluiten daarin alles kunnen bepalen zonder dat zij met de rechten van de kinderen of schuldeisers rekening hoeven te houden.

In het licht van de voorgaande beschouwingen pleit de spreker voor een verregaande wetswijziging in de zin van het wetsvoorstel van de heren Duquesne en Michel. Ook inzake de openbaarmaking verdient dat wetsvoorstel zijns inziens de voorkeur omdat het uitgaat van het eenvoudige principe dat een wijzigende akte openbaar moet worden gemaakt op dezelfde wijze als de akte die wordt gewijzigd.

Een lid oppert de idee om de notaris bij wijziging van het huwelijksvermogensstelsel de opdracht te geven de schuldeisers in te lichten over de draagwijdte van de wijziging, zodat zij eventueel opmerkingen kunnen maken en de notaris zijn verantwoordelijkheid met kennis van zaken op zich kan nemen.

B. Tweede bespreking

De vertegenwoordiger van de minister deelt mee dat de federatie van notarissen aangaande de wetsvoorstellen werd geraadpleegd en stelt, mede gelet op dat advies, voor om een nieuwe regeling uit te werken uitgaande van de volgende punten :

— afschaffing van de homologatie voor de kleine procedure en handhaving van de homologatie voor de grote procedure;

accroissait le risque de préjudice frauduleux.

La suppression, dans la mesure du possible, de l'obligation de faire dresser un inventaire s'inscrit dans le droit fil de réformes antérieures, telles que celle de la procédure de divorce par consentement mutuel, dans le cadre de laquelle il n'est plus non plus exigé d'inventaire.

L'intervenant estime que la procédure d'homologation peut également être supprimée. Force est de constater aujourd'hui que cette procédure ne débouche pratiquement jamais sur un refus d'homologation et que la période d'une année dont les créanciers disposent pour faire valoir leurs droits n'offre aucune protection effective.

Cette suppression résout en outre le problème du décès de l'une des parties au cours de la procédure. L'intervenant fait enfin observer qu'il serait paradoxal qu'un contrat de mariage ordinaire ne puisse pas être modifié sans homologation, alors que les personnes désireuses de conclure un contrat de vie commune peuvent y faire figurer n'importe quoi sans devoir tenir compte des droits des enfants ou des créanciers.

Compte tenu des considérations exposées ci-dessus, l'intervenant est partisan d'une modification approfondie de la législation qui s'inspire de la proposition de loi de MM. Duquesne et Michel. Il estime que cette proposition de loi constitue également la meilleure option en ce qui concerne la publicité de la procédure, car elle se fonde sur le principe simple qu'un acte modificatif doit être publié de la même manière que l'acte qu'il modifie.

Un membre suggère de charger le notaire qui reçoit l'acte modificatif du régime matrimonial d'informer les créanciers de la portée de la modification, de manière à leur permettre de formuler éventuellement des observations et de permettre au notaire d'assumer sa responsabilité en connaissance de cause.

B. Deuxième discussion

Le représentant du ministre souligne que la fédération des notaires a été consultée au sujet des propositions de loi et propose, eu égard notamment à cet avis, d'élaborer de nouvelles règles en partant des principes suivants:

— suppression de l'homologation pour la petite procédure, maintien de l'homologation pour la grande procédure;

— handhaving van de grote procedure wanneer de wijziging van het huwelijksvermogensstelsel leidt tot vereffening van het vorige stelsel;

— facultatieve boedelbeschrijving en regeling van de wederzijdse rechten wanneer de wijziging zich beperkt tot een wijziging *aan* het gemeenschappelijk vermogen; in dat geval kan een boedelbeschrijving en een regeling van de wederzijdse rechten worden gevraagd door een van de echtgenoten of door de rechtbank.

Verscheidene leden verklaren op grond van de tijdens de eerste bespreking naar voren gebrachte argumenten niet overtuigd te zijn van de noodzaak om de homologatie in sommige gevallen te behouden.

De vertegenwoordiger van de minister dringt erop aan om de voor de grote procedure niet af te zien van de waarborgen die de homologatie biedt.

Op de vraag of in verband met de noodzaak van het al dan niet gedeeltelijk behoud van de homologatieprocedure ook met de rechtbanken van eerste aanleg contact werd opgenomen, antwoordt *de vertegenwoordiger van de minister* bevestigend.

*
* *

Tot besluit van deze bespreking heeft de *vertegenwoordiger van de minister* het hierna volgende werkdocument voorgelegd, waarin de eerder aangehaalde punten verder werden uitgewerkt :

«Artikel 1394 B.W.

(Nieuwe bepalingen werden cursief gedrukt)

§ 1. De echtgenoten kunnen tijdens het huwelijk hun huwelijksvermogensstelsel wijzigen naar goeddunken en zelfs een ander stelsel aannemen.

De akte houdende wijziging van het huwelijksvermogensstelsel wordt voorafgegaan door:

1. een beschrijving van alle roerende en onroerende goederen en van de schulden van de echtgenoten;
2. een regeling van hun wederzijdse rechten, waartoe het hun vrij staat een vergelijk te treffen.

Beiden worden vastgesteld bij notariële akte.

De boedelbeschrijving en de regeling van de wederzijdse rechten zijn niet vereist, wanneer de wijziging van het huwelijksvermogensstelsel niet de vereffening van het vorige stelsel of een dadelijke verandering van de samenstelling van de vermogens

— maintien de la grande procédure lorsque la modification du régime matrimonial entraîne la liquidation du régime existant;

— inventaire facultatif et règlement des droits respectifs lorsque la modification se limite à une modification du patrimoine commun; dans ce cas, un des époux ou le tribunal peuvent demander qu'un inventaire soit dressé et que les droits respectifs des époux soient réglés.

Plusieurs membres déclarent, eu égard aux arguments développés lors de la première discussion, ne pas être convaincus de la nécessité de maintenir l'homologation dans certains cas.

Le représentant du ministre insiste une nouvelle fois pour que l'on ne renonce pas, en ce qui concerne la grande procédure, aux garanties liées à l'homologation.

Le représentant du ministre répond par l'affirmative à la question de savoir s'il a également été pris contact avec les tribunaux de première instance au sujet de la nécessité de maintenir partiellement ou non la procédure d'homologation.

*
* *

Au terme de cette discussion, *le représentant du ministre* présente le document de travail reproduit ci-dessous, dans lequel sont développés les points débattus antérieurement:

«Article 1394 du Code civil

(Les nouvelles dispositions ont été imprimées en italiques)

§ 1. Les époux peuvent, au cours du mariage, apporter à leur régime matrimonial toutes modifications qu'ils jugent à propos et même en changer entièrement.

L'acte portant modification du régime matrimonial est précédé:

1. de l'inventaire de tous les biens meubles et immeubles et des dettes des époux;
2. du règlement de leurs droits respectifs sur lesquels il leur sera loisible de transiger.

L'un et l'autre sont constatés par acte devant le notaire.

L'inventaire et le règlement des droits respectifs ne sont pas requis lorsque la modification du régime matrimonial n'entraîne pas liquidation du régime préexistant ou changement actuel dans la composition des patrimoines ou porte seulement sur la ré-

tot gevolg heeft of zich beperkt tot de herroeping, in onderlinge overeenstemming tussen de echtgenoten, van de schenkingen die zij aan elkaar hebben gedaan of die de ene echtgenoot aan de andere heeft gedaan in het huwelijkscontract.

De boedelbeschrijving en de regeling van de wederzijdse rechten zijn evenmin vereist wanneer een wijziging aan het gemeenschappelijk vermogen wordt doorgevoerd, zonder dat voor het overige het huwelijksvermogensstelsel wordt gewijzigd. Op verzoek van een van de echtgenoten of van de rechtbank dient evenwel een boedelbeschrijving en regeling van de wederzijdse rechten te worden opgemaakt.

Verantwoording

Door de voorgestelde wijziging wordt in de grote procedure de boedelbeschrijving en de regeling van de wederzijdse rechten niet langer vereist, in zoverre het enkel gaat om een dadelijke verandering van de samenstelling van vermogens, en in zoverre het enkel gaat om wijzigingen van het gemeenschappelijk vermogen, i.e. de inbreng van een eigen goed in het gemeenschappelijk vermogen of het overbrengen van een gemeenschappelijk goed in het eigen vermogen.

Overdracht van een eigen goed naar het eigen vermogen van de echtgeno(o)t(e) is evenwel uitgesloten zonder grote procedure.

Op deze manier wordt ook het probleem met betrekking tot het inbrengen van de gezinswoning of bouwgrond bestemd voor de oprichting van de gezinswoning (waar een boedelbeschrijving om praktische redenen niet steeds aangewezen is) opgelost.

Het tweede en derde lid dienen derhalve samen te worden gelezen.

De boedelbeschrijving wordt door de nieuwe bepaling niet uitgesloten, maar facultatief gemaakt.

Ten eerste kan op verzoek van een van de echtgenoten een boedelbeschrijving en regeling van wederzijdse rechten worden opgemaakt.

Vervolgens kan ook de homologatierechter hiertoe besluiten, wanneer hij de vervulling van die formaliteiten noodzakelijk of nuttig acht volgens concrete omstandigheden eigen aan de zaak, of volgens de aard van de voorgestelde wijziging.

Artikel 1395 B.W.

§ 1. De akte houdende wijziging van het huwelijksvermogensstelsel, wordt bij verzoekschrift, ondertekend door beide echtgenoten, ter homologatie voor-

tractation, de commun accord des époux, des donations qu'ils se sont faites ou que l'un d'eux a faites à l'autre dans le contrat de mariage.

L'inventaire et le règlement des droits respectifs ne sont également pas requis lorsque le patrimoine commun est modifié sans que le régime matrimonial soit par ailleurs modifié. Un inventaire et un règlement des droits respectifs doivent toutefois être dressés, si un des époux ou le tribunal en fait la demande.

Justification

La modification proposée supprime l'obligation de dresser un inventaire et de régler les droits respectifs dans le cadre de la grande procédure, pour autant qu'il s'agisse uniquement d'un changement actuel dans la composition des patrimoines, et que le changement porte sur le patrimoine commun, c.-à-d. en cas d'apport d'un bien propre au patrimoine commun ou du transfert d'un bien commun vers le patrimoine personnel.

Il est exclu de procéder au transfert d'un bien propre vers le patrimoine personnel de l'époux ou de l'épouse sans établissement d'inventaire.

Ceci permet de résoudre le problème relatif à l'apport de l'habitation familiale ou du terrain destiné à la construction de l'habitation familiale (cas où, pour des raisons pratiques, un inventaire n'est pas toujours indiqué).

Il convient dès lors de faire une lecture conjointe des §§ 2 et 3.

La nouvelle disposition n'exclut pas l'inventaire mais le rend facultatif.

Premièrement, un inventaire et un règlement des droits respectifs pourra être effectué à la demande d'un des époux.

En outre, le juge chargé de l'homologation peut lui aussi ordonner un inventaire s'il estime l'accomplissement de cette formalité nécessaire ou utile, en fonction des circonstances concrètes propres à l'affaire ou en fonction de la nature de la modification proposée.

Article 1395 du Code civil

§ 1. L'acte portant modification du régime matrimonial est soumis, par voie de requête signée par les deux époux, à l'homologation du tribunal de première

gelegd aan de rechtbank van eerste aanleg van hun echtelijke verblijfplaats. *De homologatie van de akte houdende wijziging van het huwelijksvermogensstelsel is niet vereist in de in artikel 1394, voorlaatste lid, bedoelde gevallen.* De echtgenoten verschijnen samen en in persoon. Zij leggen de akten houdende beschrijving van hun goederen en schulden en regeling van hun wederzijdse rechten over, wanneer die moet worden opgemaakt.

De rechtbank neemt kennis van het verzoek in raadkamer; zij weigert de homologatie, indien de wijziging waarvan de homologatie wordt gevraagd, afbreuk doet aan de belangen van het gezin of van de kinderen, dan wel aan de rechten van derden.

Wordt de homologatie geweigerd, dan kan, binnen een maand, na de kennisgeving door de griffier, hoger beroep worden ingesteld bij verzoekschrift ondertekend door beide echtgenoten; de tussenkomende partijen beschikken over dezelfde termijn om hoger beroep in te stellen tegen het vonnis dat de homologatie verleent.

§ 2. Indien tegen het homologatievonnis geen hoger beroep wordt ingesteld of indien het Hof van beroep de wijzigingsakte homologeert, deelt de griffier, binnen twee maanden na *het verstrijken van de termijnen vastgesteld voor hoger beroep of cassatieberoep, een uittreksel van de homologatiebeslissing* mede aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de plaats waar het huwelijk voltrokken is; deze vermeldt op de kant van de huwelijksakte de datum van de wijzigingsakte, de notaris die ze heeft opgemaakt en de datum van de homologatiebeslissing.

Indien het huwelijk niet in België is voltrokken, wordt het uittreksel gezonden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van het eerste district Brussel, die het overschrijft in het register van de huwelijksakten.

Indien de wijzigingsakte een wijziging van het huwelijksvermogensstelsel inhoudt volgens de in 1394, voorlaatste lid, bedoelde gevallen, deelt de notaris binnen een maand na het opmaken van deze akte een uittreksel ervan mede aan de ambtenaar bedoeld in het tweede lid; deze vermeldt op de kant van de huwelijksakte de datum van de wijzigingsakte en de notaris die ze heeft opgemaakt. Indien het huwelijk niet in België is voltrokken gebeurt deze mededeling volgens de bepalingen van het vorige lid.

§ 3. Binnen dezelfde termijn *als bedoeld in § 2, eerste lid*, deelt de griffier, in voorkomend geval, een uittreksel uit de homologatiebeslissing mede aan de notaris die de minuut van het gewijzigde huwelijkscontract onder zich houdt. Deze maakt er melding van onderaan de minuut en is verplicht die vermelding over te nemen op de uitgiften en grossen van

instance de leur résidence conjugale. *L'homologation de l'acte portant modification du régime matrimonial n'est pas requise dans les cas visés à l'avant-dernier alinéa de l'article 1394.* Les époux comparaissent ensemble et en personne. Lorsque ceux-ci doivent être établis, ils produisent les actes contenant inventaire de leurs biens et dettes et règlement de leurs droits respectifs.

Le tribunal connaît de la requête en chambre du conseil; il refuse l'homologation si la modification dont l'homologation est demandée préjudicie à l'intérêt de la famille ou des enfants ou aux droits des tiers.

Si l'homologation est refusée, appel peut être interjeté dans le mois de la notification par le greffier, par requête signée par les deux époux; les parties intervenantes disposent du même délai pour interjeter appel du jugement accordant l'homologation.

§ 2. A défaut d'appel du jugement d'homologation ou après homologation par la Cour d'appel, le greffier notifie dans les deux mois de *l'expiration des délais prévus pour l'appel ou le pourvoi en cassation, un extrait de la décision d'homologation* à l'officier de l'état civil du lieu où le mariage a été célébré; celui-ci mentionne en marge de l'acte de mariage la date de l'acte modificatif, le nom du notaire qui l'a reçu et la date de la décision d'homologation.

Lorsque le mariage n'a pas été célébré en Belgique, l'extrait est transmis à l'officier de l'état civil du premier district de Bruxelles qui le transcrit dans le registre des actes de mariage.

Lorsque l'acte modificatif comporte une modification du régime matrimonial conformément aux cas visés à l'avant-dernier alinéa de l'article 1394, le notaire notifie, dans le mois de la rédaction de l'acte, un extrait de celui-ci à l'officier visé à l'alinéa deux; celui-ci mentionne en marge de l'acte de mariage la date de l'acte modificatif et le notaire qui l'a reçu. Lorsque le mariage n'a pas été célébré en Belgique, cette notification a lieu selon les dispositions de l'alinéa précédent.

§ 3. Dans le même délai *prévu à l'alinéa premier du § 2*, le greffier notifie, s'il y a lieu, un extrait de la décision d'homologation au notaire détenteur de la minute du contrat de mariage modifié; celui-ci en fait mention au pied de la minute et est chargé de reproduire cette mention dans les expéditions et grosses qu'il délivre du contrat original.

het oorspronkelijk contract.

Binnen dezelfde termijn deelt de griffier de datum van de homologatiebeslissing mede aan de notaris die de wijzigingsakte heeft opgemaakt.

Binnen dezelfde termijn deelt de notaris die de wijzigingsakte heeft opgemaakt, in voorkomend geval, een uittreksel uit deze akte mee aan de notaris die de minuut van het gewijzigde huwelijkscontract onder zich houdt. Deze maakt er melding van onderaan de minuut en is verplicht die vermelding over te nemen op de uitgften en grossen van het oorspronkelijk contract.

§ 4. In geval van vereffening of overdracht van onroerende goederen van het ene vermogen naar het andere dient dit, na homologatie van de wijzigingsakte, bij notariële akte te worden vastgesteld binnen een jaar na de bekendmaking van een uittreksel uit de homologatiebeslissing in het Belgisch Staatsblad.

Verantwoording

Door de verwijzing naar akten die worden opgemaakt zonder boedelbeschrijving noch rechtenregeling in art. 1394, voorlaatste lid, wordt de homologatieverplichting voor de kleine wijziging afgeschaft.

De toevoeging in art. 1395, § 2, eerste lid, werd ingevoegd vanuit de bekommernis dat de termijn van twee maanden korter is dan de voorziene beroepstermijn (voor Cassatie drie maand, in geval van homologatie door een hof van beroep). Aldus wordt vermeden dat wordt kennisgegeven van een beslissing waartegen nog rechtsmiddelen kunnen worden ingesteld (ofschoon het cassatieberoep geen opschortende kracht heeft).

Door het opheffen van de homologatieverplichting in het geval van de kleine procedure, met uitzondering van de voorgestelde aanvulling op artikel 1394, dient niettemin voorzien te worden in een mededelingssysteem ten aanzien van de ambtenaar van de burgerlijke stand en de notaris die de minuut onder zich houdt (in het geval dit niet dezelfde notaris is die de wijzigingsakte opstelde). Hieraan wordt tegemoetgekomen door een aanvulling van art. 1395, § 2 en § 3.

Het aanhouden van de notariële akte als tweede opschortende voorwaarde is niet langer imperatief. Hier kan het (in kracht van gewijsde gegane) homologatievonnis als enige opschortende voorwaarde gelden. Niettemin is niet aangewezen de notariële slotakte op zich zomaar op te heffen. De slotakte vervult een belangrijke rol indien er een overdracht gebeurt van onroerende goederen tussen de vermogens. Deze slotakte wordt immers aangebo-

Le greffier notifie dans le même délai au notaire qui a reçu l'acte modificatif, la date de la décision d'homologation.

Dans le même délai, le notaire qui a reçu l'acte modificatif notifie, s'il y a lieu, un extrait de cet acte au notaire détenteur de la minute du contrat de mariage modifié. Celui-ci en fait mention au pied de la minute et est chargé de reproduire cette mention dans les expéditions et grosses qu'il délivre du contrat original.

En cas de liquidation ou de transfert des biens immeubles d'un patrimoine à un autre, il convient de constater ceci par acte devant notaire, après homologation de l'acte modificatif, dans l'année de la publication au Moniteur belge d'un extrait de la décision d'homologation.

Justification

En faisant référence à l'avant-dernier alinéa de l'art. 1394, qui traite des actes établis sans inventaire ni règlement des droits, l'obligation d'homologation pour les modifications mineures est supprimée.

L'ajout à l'article 1395, § 2, alinéa premier, vient du souci que le délai de deux mois est plus court que le délai prévu pour faire appel (au niveau de la Cour de cassation : 3 mois, en cas d'homologation accordée par une cour d'appel). On évite ainsi d'la notification d'une décision encore susceptible de recours (même si le pouvoir en cassation n'a pas de force suspensive).

L'abrogation de l'obligation d'homologation en cas de petite procédure, à l'exception du complément à l'article 1394, requiert toutefois un système de notification à l'égard de l'officier de l'état civil et du notaire détenteur de la minute (au cas où il ne s'agirait pas du même notaire qui a établi l'acte modificatif). L'ajout à l'article 1395, §§ 2 et 3 permet de répondre à ce souci.

Il n'est désormais plus obligatoire de maintenir l'acte notarié en tant que deuxième condition suspensive. Le jugement d'homologation (passé en force de chose jugée) est censé être la seule condition suspensive. Il n'est toutefois pas justifié d'abroger tout simplement l'acte final du notaire. Cet acte joue un rôle important lorsqu'on procède au transfert des biens immeubles entre les patrimoines. Cet acte est en effet transmis au bureau des hypothèques, permettant

den aan het hypotheekkantoor, waardoor ten aanzien van derden duidelijk wordt gemaakt dat de procedure gefinaliseerd is. (cfr. het Wetboek der Registratierchten dat de aanbidding van een geschrift vereist binnen vier maanden na de vervulling van de opschortende voorwaarde).

Artikel 1396

Dient onverkort te blijven bestaan, omdat de publicatie in het Belgisch Staatsblad wordt behouden.

Artikel 628, eerste lid, 21 Gerechtelijk Wetboek

Dient onverkort te blijven bestaan, gezien de homologatieverplichting niet helemaal opgeheven wordt.

Artikel 1319 Gerechtelijk Wetboek

Dient onverkort te blijven bestaan.

Evenwel dient de tweede zin in 1° opgeheven, omdat voor de daar bedoelde gevallen de homologatieverplichting niet langer bestaat.

Artikel 1319 bis Gerechtelijk Wetboek

Dient onverkort te blijven bestaan. Het is niet aangewezen de pauliaanse vordering toe te passen volgens artikel 1167 B.W., en aldus de echtgenoten in blijvende rechtsonzekerheid te laten.

Art. 1167, tweede lid B.W.

Dient onverkort te blijven bestaan. Cfr. supra.

Art. 12 Wetboek Kh.

«Van elk huwelijkscontract tussen echtgenoten van wie één koopman is, wordt binnen een maand na de dagtekening een uittreksel gezonden aan de griffie van iedere rechtbank binnen welker rechtsgebied de handeldrijvende echtgenoot in het handelsregister ingeschreven is. De uittreksels worden overeenkomstig de wet van 30 april 1929 in boeken samengebonden.

Hetzelfde geldt voor de akten houdende wijziging van het huwelijksvermogensstelsel van de echtgenoten binnen drie maanden na de homologatiebeslissing en voor akten houdende wijziging van het huwelijks-

ainsi aux tiers de constater que la procédure est finalisée. (Cf. Code des droits d'enregistrement exigeant la transmission d'un écrit dans les quatre mois de la réalisation de la condition suspensive).

Article 1396

Doit être maintenu dans son intégralité, étant donné que sa publication est maintenue au Moniteur belge.

Article 628, alinéa premier, 211 du Code judiciaire

Doit être maintenu dans son intégralité, vu que l'obligation d'homologation n'est pas complètement abrogée.

Article 1319 du Code judiciaire

Doit être maintenu dans son intégralité.

Il convient cependant d'abroger la deuxième phrase du 1°, car l'obligation d'homologation n'existe plus dans les cas y visés.

Article 1319bis du Code judiciaire

Doit être maintenu dans son intégralité. Il n'est pas indiqué d'appliquer l'action paulienne selon l'article 1167 du Code civil, et de laisser ainsi les époux dans une situation d'insécurité juridique constante.

Article 1167, alinéa 2 du Code civil

Doit être maintenu dans son intégralité. Cf. supra.

Article 12 du Code de commerce

«Tout contrat de mariage entre époux dont l'un est commerçant sera transmis par extrait, dans le mois de sa date, au greffe de chaque tribunal dans le ressort duquel l'époux commerçant est inscrit au registre du commerce. Les extraits sont reliés en volumes conformément à la loi du 30 avril 1929.

Il en est de même des actes portant modification du régime matrimonial des époux dans les trois mois de la décision d'homologation *et des actes portant*

vermogensstelsel volgens de gevallen bedoeld in art. 1394 van het Burgerlijk Wetboek, voorlaatste lid, binnen drie maanden na het opstellen van deze akte.

...».

Verantwoording

Door de aanvulling van het tweede lid wordt rekening gehouden met de akten waarvoor de homologatieverplichting niet langer geldt.»

*
* *

Een lid wijst erop dat de in het werkdokument voorgestelde tekst voor een deel gelijklopend is met de bepalingen van een wetsvoorstel tot wijziging van het huwelijksvermogensstelsel dat in de Senaat werd ingediend (Stuk Senaat nr. 1-836/1).

De vertegenwoordiger van de minister deelt mee dat dit wetsvoorstel in de Senaat nog niet werd behandeld. Beide teksten zijn overigens verenigbaar.

De vorige spreker kondigt aan de daarin vervatte regeling bij overlijden van een van de echtgenoten tijdens de homologatieprocedure te zullen overnemen.

De leden van de subcommissie besluiten de bespreking voort te zetten in de commissie voor de Justitie op basis van de tekst die door de vertegenwoordiger van de minister van Justitie werd voorgesteld. Het aangekondigde amendement kan daarin worden opgenomen.

De rapporteur,

T. GIET

De voorzitter,

D. VANDENBOSSCHE

modification du régime matrimonial selon les cas visés à l'avant-dernier alinéa de l'article 1394 du Code civil dans les trois mois de la rédaction de cet acte.

...».

Justification

En complétant l'alinéa 2, il est tenu compte des actes pour lesquels l'obligation d'homologation n'est plus d'application.»

*
* *

Un membre fait observer que le texte proposé dans le document de travail coïncide en partie avec une proposition de loi portant modification du régime matrimonial déposée au Sénat (Doc. Sénat n° 1-836/1).

Le représentant du ministre précise que le Sénat n'a pas encore examiné cette proposition de loi, mais que les deux textes sont par ailleurs conciliables.

L'intervenant précédent annonce qu'il reprendra les dispositions de cette proposition de loi en ce qui concerne les règles à appliquer lorsque l'un des époux décède au cours de la procédure d'homologation.

Les membres de la sous-commission décident de poursuivre la discussion en commission de la Justice sur la base du texte présenté par le représentant du ministre, le texte en question pouvant être adapté conformément à l'amendement annoncé.

Le rapporteur,

T. GIET

Le président,

D. VANDENBOSSCHE